

Factsheet Monitor subsidieregeling leerlingen met kenmerken van (hoog)begaafdheid, meting 2021-2022

De monitor...

... heeft als doel om een landelijk beeld te geven van de subsidiebesteding. Onderdeel zijn o.a. de subsidieactiviteiten, doelgroep en doelen. De opbrengsten en impact van de subsidie zijn geen onderdeel van de monitor, maar van het image-onderzoek

... loopt van 2019-2020 tot en met 2023-2024

... bestaat uit een jaarlijkse vragenlijst onder samenwerkingsverbanden primair en voortgezet onderwijs die subsidie inzetten

... zet daarnaast tweejaarlijks een vragenlijst uit onder scholen die profiteren van de subsidie (in 2020-2021 en 2022-2023)

Deze factsheet vat de uitkomsten van de derde monitormeting (2021-2022) samen. Percentages verwijzen naar het aandeel samenwerkingsverbanden dat in de vragenlijst een bepaald antwoord gaf.

Marjolein Bomhof & Demi de Ridder, december 2022

Oberon voert de monitor uit, en het Centrum voor BegaafdheidsOnderzoek (CBO) en de Universiteit Utrecht kijken inhoudelijk mee. De monitor is gefinancierd door het Nationaal Regieorgaan OnderwijsOnderzoek (NRO).

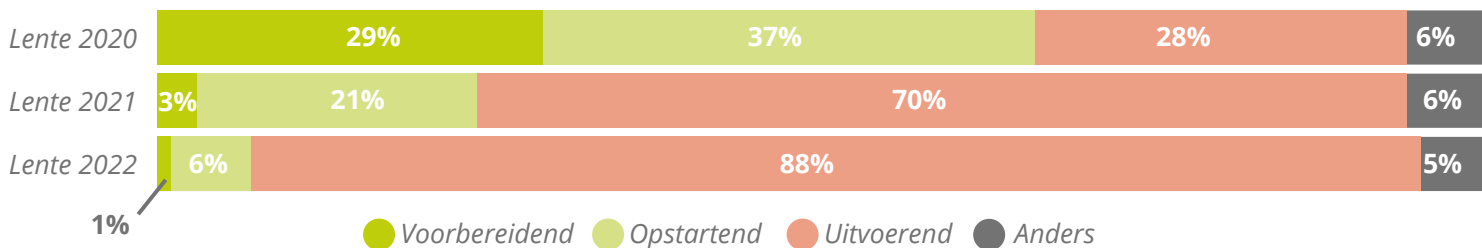
Oberon
onderzoek | advies

NRO
NATIONAAL REGIEORGAAN
ONDERWIJSOnderzoek

Fase van uitvoering

In 2020 zaten samenwerkingsverbanden in de fase van voorbereiding en opstarten. In 2021 en 2022 is dit steeds meer verschoven richting uitvoering van subsidieactiviteiten

Impact van corona

In eerdere jaren had corona veel impact. Ook in 2022 geven de meeste samenwerkingsverbanden aan dat corona middelmatig tot veel invloed had op de subsidie activiteiten

1. Minder tijd voor professionals om adequaat deel te nemen aan activiteiten 82%
2. Beperkte betrokkenheid bij activiteiten door andere prioritering bij scholen 76%
3. Extra uitval van personeel door quarantaine of ziekte 70%

Vanwege corona is de subsidieperiode verlengd. Samenwerkingsverbanden hebben **een jaar langer** de tijd om de subsidie in te zetten.

2/3 gaat waarschijnlijk of zeker gebruik maken van de verlenging

- Verlenging wordt meestal ingezet om activiteiten in te halen, die door corona waren uitgesteld.
- 9% van de swv'en gaat zeker geen verlenging aanvragen.

Tussentijdse wijzigingen

Door corona moesten regio's in 2021 noodgedwongen veel aanpassingen maken. In 2022 kwamen wijzigingen aan het onderwijs- en ondersteuningsaanbod een stuk minder vaak voor. Bij kennisdeling en professionalisering was corona nog wel een reden om zaken aan te passen.

Kennisdeling en professionalisering

Wijzigingen komen in 2021-2022 in minder regio's voor (57%) dan in 2020-2021 (80%), maar ondervinden **deels nog invloed van corona**. Kennisdeling- en professionaliseringsactiviteiten zijn af en toe geannuleerd, uitgesteld, online of kleiner gemaakt. Sommige samenwerkingsverbanden geven aan juist extra aanmeldingen voor scholing en training te hebben gehad.

Onderwijs en ondersteuning

De meest voorkomende wijziging is concretisering van de inhoud van een leerlingactiviteit. Ook zijn soms extra activiteiten gestart die oorspronkelijk niet gepland waren. Wijzigingen in 2021-22 zijn niet meer corona-gerelateerd: feedback, ervaringen en andere behoeften van professionals en leerlingen zijn de meest voorkomende redenen om een wijziging door te voeren.

Doelgroep

Samenwerkingsverbanden bepalen zelf voor welke (hoog)begaafde doelgroepen zij subsidie inzetten. Deze doelgroepdefinitie is in 2021-2022 bij bijna **driekwart** onveranderd gebleven. 17% van de samenwerkingsverbanden heeft de definitie van de doelgroep geconcretiseerd.

Uit meting 2020-2021 kwam naar voren dat swv'en ruimte voor verbetering zagen in het **dekkend maken van aanbod** voor de gehele doelgroep. In 2021-2022 geven de meeste swv'en aan dat hun aanbod 'deels' dekkend is.

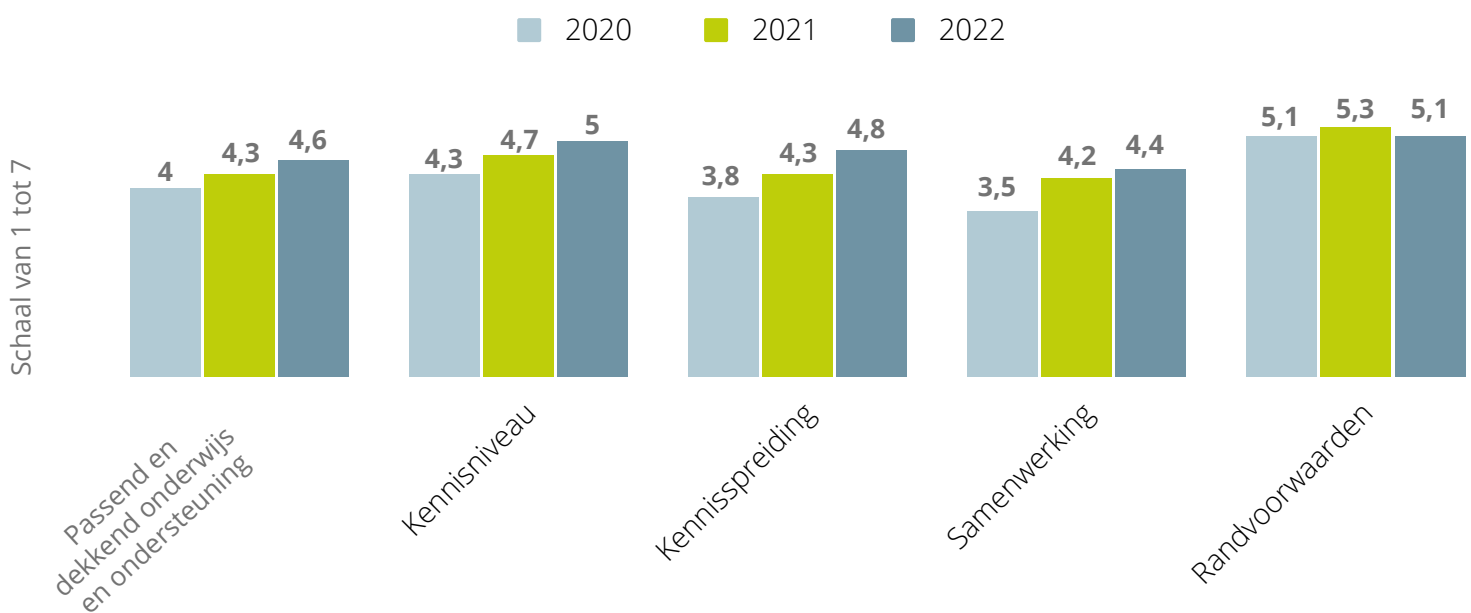
Wat mist er volgens swv'en nog in het aanbod?

- Er zijn **verschillen tussen scholen in ondersteuning**.
- Nog niet overal is er aanbod voor (hoog)begaafde **thuiszitters**.

Het aanbod is volgens swv'en meest passend voor **hoogpresteerders**, leerlingen met een **hoog IQ** en leerlingen met kenmerken rondom **cognitie, creativiteit en motivatie**.

Doelen

Samenwerkingsverbanden oordelen jaarlijks **positiever** over de subsidiedoelen. Veel regio's waren in 2019-2020 en deels in 2020-2021 nog aan het opstarten. In 2021-2022 zijn de meesten aan het uitvoeren. Mogelijk ervaren de samenwerkingsverbanden daarom **meer opbrengsten** op de subsidiedoelen. Het oordeel op de **randvoorwaarden** blijft vrij constant. Mogelijk zijn de randvoorwaarden onveranderd of moeilijk te veranderen. Denk bijvoorbeeld aan het lerarentekort.

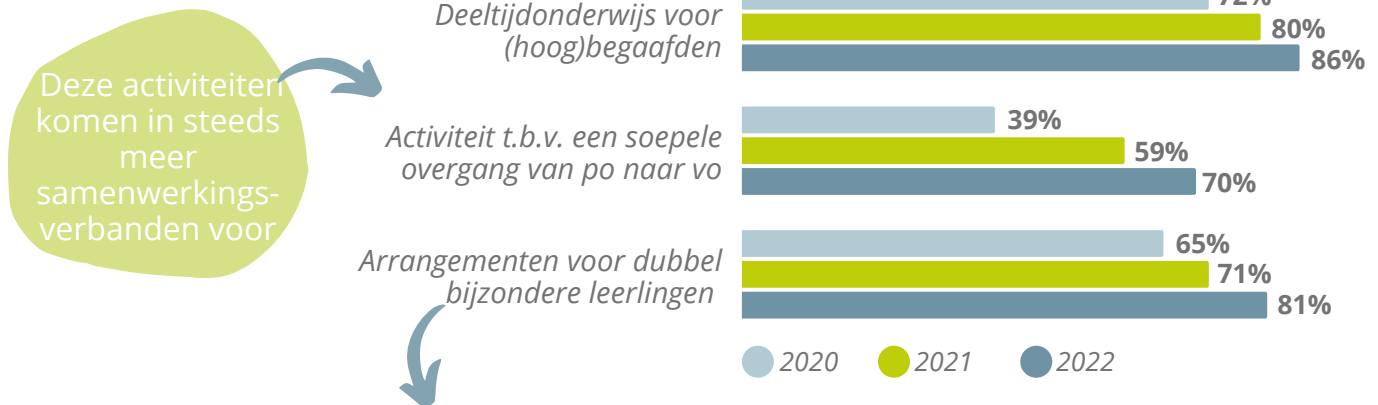
50% van de swv'en is **tevreden** met het onderwijs en ondersteuningsaanbod in de regio

Er is nog wel ruimte voor verbetering. Zo kan het aanbod voor leerlingen nog meer passend en dekkend gemaakt worden. Ook oordelen samenwerkingsverbanden relatief laag over de samenwerking met externen buiten onderwijs (zoals jeugdhulp).

Activiteiten

Onderwijs- en ondersteuningsaanbod

Verrijken, compacten en differentiatie komen het vaakst voor, maar worden meestal niet uit subsidie betaald. Vanuit de subsidie worden voornamelijk arrangementen voor (hoog)begaafde **thuiszitters** en **dubbel bijzondere leerlingen**, en **individuele begeleiding** gefinancierd.

'In het oorspronkelijke subsidieplan staat dat er onderzoek gedaan wordt naar aanbod voor dubbel bijzondere leerlingen. Daarop is een expertteam aan de slag gegaan. We hebben besloten de subsidie in te zetten voor arrangementen voor scholen met: coaching van de leerkracht, scholing van het team, begeleiding van ouders en leerlingen. Daarnaast wordt samenwerking gezocht met jeugdhulp'

Kennisdeling en professionalisering

- Door de jaren heen zien we een **lichte toename** van swv'en die activiteiten voor professionele ontwikkeling of kennisdeling rondom (hoog)begaafdheid aanbieden
- **Lerende netwerken** en **scholing** komen vaak voor en worden meestal ook gefinancierd vanuit de subsidie

'Er was meer vraag naar de opleiding talentbegeleiding, daarom zijn meer leerkrachten geschoold'

Beleid en samenwerking

- De meeste samenwerkingsverbanden werken aan het stimuleren van **samenwerking tussen scholen** en het in kaart brengen van **aanbod voor leerlingen en professionals**
- Er is in steeds meer regio's een **informatie/steunpunt** voor ouders, leerlingen en/of professionals (41%) in vergelijking met de vorige meting (26%).

Afstemmen in de regio

Van scholen naar samenwerkingsverbanden

Samenwerkingsverbanden die subsidie inzetten voor leerlingen volgen dit op verschillende manieren:

47% van de swv'en heeft **van tevoren** de plannen voor de doelgroep vanuit de scholen ontvangen

29% van de swv'en ontvangt **achteraf** een verantwoording van de scholen voor welke leerlingen de subsidie is ingezet

28% van de swv'en beschikt zelf over **info over aanmeldingen en doorverwijzingen** van (hoog)begaafde leerlingen

23% van de swv'en doet **zelf onderzoek** naar de inzet van de subsidie ten behoeve van het aanbod voor leerlingen

Van samenwerkingsverbanden naar scholen

Op 1 samenwerkingsverband na informeren alle regio's hun scholen over de subsidie-inzet in de regio. De meeste scholen worden **om het half jaar** geïnformeerd.

In de informatievoorziening naar scholen komen de volgende thema's terug:

1. Informatie over het (bovenschoolse) **professionaliserings- en kennisdelingsaanbod** rondom (hoog)begaafdheid voor professionals 83%
2. Informatie over **hoe professionals zich kunnen aanmelden** voor (bovenschools) professionaliserings- en kennisdelingsaanbod rondom (hoog)begaafdheid 72%
3. **Goede voorbeelden en tips** voor scholen rondom (hoog)begaafdheid 65%
4. Informatie over **waar en hoe de subsidie in de regio wordt ingezet** 64%
5. Informatie over de beschikbaarheid van (bovenschools) **aanbod voor (hoog)begaafde leerlingen** 63%

